

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányfénydészkben.

Deák Ferenc emlékezete.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága Deák Ferenc születésének századik évfordulóját a hatalmas férfiú kiváló egyéniségéhez méltóan ünnepelte meg. Az emlékezés szörnynai az ódon város ház tanácstermébe varázsolták a nagy kodifikátornak, közjogi helyzetünk megteremtőjének, ujkori históriánk irányítójának, a haza bölcsőjének szellemét, hogy erőt merítsünk a múltból a jelen és jövő küzdelmeire.

Vasárnap d. e. 10 órakor a város házában ünnepi dísz fogadta a érkezőket. Deák Ferencnek a teremben levő olajfestményű képét babérkoszorú vette körül. A törvényhatósági bizottság a városi tisztikaral együtt teljes számban megjelent s a testvértörvényhatóságot Huszár Agoston alispán vezetésével mellett a megyei tisztikar képviselte. A terem szufolásig megtelt ünneplő közönséggel. Nagyban emelte az ünnepi fényt Fiáth főispán, Huszár alispán, Havrarak pelgármester, Reé főkapitány pompás díszmagyar öltözéke.

Tíz órakor megszólal az elnöki csegetyű s Fiáth Pál báró a következő lendülettel beszéddel nyitja meg a diszgyűlést:

Tisztelt Törvényhatósági Diszgyűlés!

Elismeréssel hajlok meg Székesfehérvár közönségének hazafias érzelme előtt, a melylyel elhatározta, hogy kegyeletének adóját rója le azon férfiú iránt, a kinek emléke a nemzet szívében örökké él. Köszönöm a vendégeknek megismerését, különösen a vármegye részéről, bizonyítván ezzel az együttérzést, a mely a két testvér törvényhatóságot összeköti. A diszgyűlésnek főfeledata leendő föleleveníteni a nagy férfiú emlékét és e feladatnak bizonyára méltóan fog megfelelni a diszgyűlés ünnepi szónoka, a város t. főjegyzője.

Engedjék meg, hogy ama babérkoszorúból, a melyet az egész ország ott helyez el a nagy férfiú szobrának talapzatára, egy levelet elhelyezzek arra a sirra, a melyet alig is ismerünk: az anyja sírjára. Mert egy oly férfiú anyjának lenni, a ki iránt mindnyájan, egy egész nemzet hódoló érzéssel viseltetik, dicsőség.

Nem mellőzhetem, hogy az igen tisztelt diszgyűlés figyelmét föl ne hívjam arra, hogy milyen idöket élt e nagy ember. Az élet — ugy gondolom el — hasonlít egy hegyi patakhoz. Megindul az ő természetes útján, halad ellenállhatatlanul, lerombolva mindent, mi útját állja így indult meg a magyar nemzet élete is. A maroknyi kis nemzet elfoglalta e haza földjét. A kik itt laktak, vagy magába ovasztotta, vagy kiüzte innen. Haladt az ő természetes útján föltartóhatatlanul: számottevő fontossághoz jutott Európa történetében. Azután egy síksághoz ért a patak, a nemzet élete. Megállt a folyása és mintha arra jutott volna, hogy büzös posványt tápláljon. Am

a nemzet óriásai medret kezdtek ásni, azután tódult tova a víz, véres habot hajtott az egész országon. Világosnál pattant vissza az ár hullámja az első kősziklán, onnan visszacsap Komáromig.

Emelkedik, s a víztömeg... koromsötét a színe... halott-tenger a láthatáron... És iszonytató sírhullámokból egy kincset emelnek ki a nemzet nagy fia, köztük a legnagyobb, Deák Ferenc, és a nemzet drága kincsét: a koronát fölragyogtatják, odateszik az alkotmányos király fejére. Eltűnnek azután a sötét színek, halad tova a nemzet élete természetes útján: a végcél: a boldogulás felé. Tartsa meg az Isten e stadiumot a magyar nemzetnek, a nemzet üdvére, javára!

Percekig tartó éljenzés jelezte, hogy a hangulatos megnyitót nem maradt hatás nélkül. Nőttön-nőtt a lelkesedés, midőn Tóth István főjegyző egy gondosan készített s szépen előadott ünnepi beszéd keretében finom vonásokkal megfestette Deák Ferenc nagyságát s az ő államférfiúi bölcsességét, melylyel az akkori vészes időben alkotmányunkat megmentette. A beszédet szószenterit szövegében olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk

Méltóságos Főispán ur!

Mélyen tisztelt Diszgyűlés!

A magyar nemzet kiváló tulajdonságai közé tartozik, hogy mindenkor háfás kegyelettel vi-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Deák Ferenc.

Születésének századik évfordulóján.

(Beszéd a tanuló ifjúsághoz.)

Irta és felolvasta: **Regöczi (Exner) Győző** főreáliskolai tanár.

(Vége.)

Világos eltemette! mondanák készséggel halálós ítéletüket e zavaros hónapok elvakult osztrákjai. El akarta temetni, de nem bírta! felehetjük nekik. És egész nyugodtan megkérdzhetjük tőlük, vajjon átaludták-e, vagy csak el akarják hallgatni Deák Ferencnek a korát, a ki igazságot tett köztünk éppen történelmi jogainak a megóvásául? A tény letagadni nem lehet, ha ki meg is akarná hamisítani: a történet érintetlen. De még Deák se' tudta volna történelmi alkotmányunkat megvédeni, ha a magyar nemzet szereplését bevégezte, vagy elrontotta volna. Még élünk, jelölünk annak, hogy életre valók vagyunk. És Isten akaratából élni is fogunk, amíg magunkat megbecsüljük.

Irgykedni soha sincs okunk miért. En azokat, a kik értéküknél magasabb pólcra jutottak, a mennyire belesjűkbe pillantottam, üldözött életű, sajnálatra méltó embertársaknak találtam. Minden álláshoz tartozik bizonyos tekintély, a melyet azonban se' hivatalból, sem a szerencse kegyéből megkapni nem lehet. A kivél szemben mutatják, mintha megvolna neki, de ő maga érzi, hogy nem szolgál rá, az ebben a félszeg helyzetben eléggé meglakol érte. Deák nem fogadott el semmi kitüntést, de nem érték őt, akik ebben csak

szerénységet látnak, hiszen épp' ugy lehetne benne azt a magának elég önzetést is látni, mely a mások elismerésére, jutalmára nem szorul. Az se' magyaráz meg mindent, hogy el akarta kerülni a látszatot, mintha nem önzetlen' cselekedett volna. Deáknak csak egy célja volt: politikai nagy tetteit a lehető legtekélyesebben vinni véghez; ehhez tartozott az is, hogy értük mit se' fogadjon el. Létre hozta a kiegyezést; akkora mű, hogy jutalom, kitüntetés föl nem érthette; nem volt tehát szabad effélével lekisebbíteni; oly történelmi igazságu mű, a melyhez a megfizethetőség gondolatának se' volt szabad férnie; arra a maradandóságra számított alkotás, a mely a nemzetek boldogulásának szent célja mellől kizárt minden egyéni érdekelt: a szerzőt csak ugy, mint az uralkodót; mindennek megfelelően emléket is minden egyébtől tisztán kellett az utókorra hagynia. Deákot sohase' tértítették ki külső tekintetek; tetteinek magyarázata a belső okok ismeretével teljes. Minden indítékát azonban még se' könnyű észrevenni; mert az ő figyelme kiterjedt arra is, a mire közlünk kevésnek jutna eszébe gondolni; és mert oly egyszerűen meglátni az egyedül helyes utat csak az ő szinte pártatlan bizosságu eligazodása volt képes; de vajon hányonknak van hasonlóan megbizható itélete az emberekről, dolgokról, a helyzetekről és eseményekről?

Manap-igen divatos a tekintélyekről fitymáfolag nyilatkozni. Sok ember azt hiszi, hogy; ha mást kicsinyel, azzal ő látszik nagyobbnak: azt hiszi, hogy joga van hozzá, mert csakugyan ő a nagyobb. Ezt ugy megszólják; hogy: a legérdemesebb neveket is leszállító hidegséggel tárgyalja el és jámbor hívóiket szánakozó noszolygással iparkodik fölvilágosítani, érezteti e közben velök, hogy nem érdemes sok szót vesztegetni se rájuk, sem arra a tőlük tisztelt tekintélyre. Hallgatóik

persze elképednek. Az egyiket bálmulatra bírja, hogy ni-mi! ez csak ugy élbánik azokkal a híres nagy szellemekkel, mind a császár a gyümölcsoszlavajokkal; de hát akkor milyen okosnak kell lennie neki?! jó volt el nem árulnia, hogy ezt ő idáig nem is tudta. A másik is elbámul azon az önhitt merészségen, a mely nem áll komázni azokkal, a kiknek, nem méltó, hogy a saruik szíjját megoldja. En, kedves ifjak, meglehetősen bíráló szellemű ember vagyok és többször kételkedő, mint hiszékeny. De vannak szellemek, a kik fölüllátnak a bírálgatáson, magasztos jellemek, a kikhez kételkedéssel nem közeledhetni anélkül, hogy ennek az árnya a kételkedőre, ne vetődnek, vagy a bíráló maga ne lenne nevétségessé. Az én lelkenem jól esik az igazi nagyság szemlélete, gyönyörködve, háfás örömmel fogadom és kész vagyok egyszerre a hívőnek vallani magamat. Ilyen valódi tekintély nekem Deák Ferenc; az régóta, de, minél többet tudok róla, minél jobban értem, annál nagyobb. Már elmúlt tíz éve, akkor még nem ebben a városban laktam. Tagja voltam egy olyan társaságnak, a mely nem tett annyit, a mennyi engem kielégített voltam. Ezt fejtegettem és bizonyítottam az egyesület egyik alapító tagjának és azzal fenyegetődtem, hogy, ha jobb irányt nem vállalom, én szétrobbantom a kört. Az én tagtársam iparkodott engem túrlemesebb, a körülményekkel megalkuvóbb nézetnek nyerni meg, de talán minden érvelésével sem érte, ha, nagy meglepetésemre, (mert német ajku, szolgálton kívüli viszonyban levő főhadnagy volt) egyszerre csak így nem szólt:

— Gondoljon ön Deák Ferencre!

Azonnal megéretem, hogy vitalakozásunkban neki volt szabad reá hivatkoznia és ez nekem elég volt: engedtem. Ma messziről, tárgyil-

Mai lapunk 4 oldal.

seltett nagy férfiai emléke iránt s minden időben büszke önrizzel elevenít fel emléket azoknak, kiknek nemzeti életünk fejlődésében vezér-szerepet juttatott a gondviselés.

E magasztos lelki tulajdonság idézte elő azt, hogy a nemzeti kegyelet szent oláran országzszerre kigyuladt az áldozat szövétkné most, midőn Deák Ferenc születésének száz éves fordulója virradt fel reánk.

A multak megszentelt emléken s egy szebb jövőbe vetett bizalom felett lelkesedő nemzet hazafias érzületének megnyilatkozása alkalmával, és királyi városunk törvényhatósági bizottsági testülete sem maradhat a háttérben s mi, kik ennek tagjai vagyunk, azért jöttünk ide, hogy a nagy szellemű férfi emlékének felidézése által a mi szavunk is belevegyljön az ország ünnepies hangulatába akkor, midőn széles e hazában a hála és elismerés magasra törő lángja heviti minden igaz magyar kebelét.

Mivel áldozhatnánk méltóbban Deák Ferenc érdemének, mint azzal, ha felidézük emléket azon nagy fontosságú államférfiúi ténykedésnek, a mit ő Hazánk felvirágzása s nemzetiségünk megismosodása körül félszázadon át fáradozó tevékenységgel s hősi kitartással kifejtett.

A nagy szellem régi nemesi családok hagyományos szokása szerint a megyei élet terén kezdte meg fényes pályafutását, melyen oly sok dicsőséget és babért aratott. Midőn az 1825-iki országgyűlésen megindult a szabadelvű ellenzéki mozgalom, ő is ezen mozgalomhoz csatlakozott; higgadt gondolkodása, melyre ható jogi ismerete, kitartó erélye s kiváló szónoki tehetsége által már a megyei gyűléseken oly feltűnést keltett, hogy neve csakhamar országos hirre emelkedett.

Ekkor Antal nevű bátyja volt Zalavármegye követe, ki szintén nagy tekintélynek örvendett s midőn az 1832-36 évi országgyűlés ideje alatt megbízatásáról öccse javára lemondott, azt azon nagy fontosságú kijelentéssel tette meg, miszerint „küldök magam helyett olyan fiatal embert, kinek kisujjában több tudomány s képesség van, mint bennem egészen”, mi által már előre felkelté az ország nagyjai figyelmét az általunk mai napon ünnepelt nagy történelmi alakú férfura.

Csodával határos lett azon szellemi hódítás, mit ő kitűnő ember-és tárgyszerete, melyreható gondolkodásmódja, jellemének szilárdsága s ékes-szólásának meggyőző hatalmával csakhamar elért, úgy hogy még ugyanazon országgyűlésen vezére lett az ellenzéknek.

Nagy tevékenységet fejtett ki a magyar

lag tekintek vissza erre a kis eseményre és helyelmen magamtartását. Azt hallottam hogy Széll Kálmán meg-meg kérdi magától, ha kétségben van: mint vélekednék erre nézve Deák Ferenc? Bizony okosabb helyütt nem találhatna tanácsot még ő sem, mint a haza bölcsének szellemétől kérve.

Egész életét példaképül vehetjük és ha messze maradunk is tőle, ha gyakran vissza is esünk hibáinkba: az a törekvés, hogy amiben bírnak, erényeit megközelítsük, nem maradhat jó hatás nélkül. Szívejjük meg bölcs mondásait kutassuk azt a lelki folyamatot, melynek végső eredményeként előttünk állanak! De nagyon érdemes a mellett, hogy mulattató, pompás adomást is megjegyezni; egyiken-másikban gondolkodásának jelleme oly csattanóson nyilatkozik, hogy kötetekkel fölér; egy-egy tréfája egyszerű mezenben úgy látszik, egyebet se céloz egy kis nevetés indításánál, de, minél inkább foglalkoztatja elménket, az élet-és ember-ismeretnek annál remekebb távlatát szemlélhetjük benne. Ezért csak azt mondhatom: a hol Deák Ferencnek a nevét megpillantják, ne hagyjuk olvasatlan, a mi rá vonatkozik! mindig fognak benne találni olyat, a mi lelkük szerzeményeit gazdagítja.

Soha nagyobb szükség az ő szellemére nem volt, mint a mai bonyodalmas és veszedelmesen élére állított politikai helyzetben. Mintha ő maga szándékosan ületné országzszerre éppen most az emléket. Adja Isten, hogy az ő bölcs-mérsékletű egyéniségének a földidézése ezt a mi sokat szenvedett magyar hazánkatujabb csapásoktól meg-
óvja!

nyelv érdekében folytatott tárgyalások alkalmával, továbbá a földmives osztály állapotának javításában, az urbéri kérdések rendezése körül s a lengyel ügyben, úgy hogy szava döntő hatással birt ezen ügyekre nézve.

Szellemi fensége ragyogó erővel tündökölt az 1839-40-iki országgyűlésen, hol a kormányának a szólás-és sajtószabadság ellen intézett támadásai, Kossuth és Vesselőnyi üldözése miatt az ellenzék részéről oly éles ellenállások fejlettek ki, mely ellentétek kiegyenlítése csak az ő gondviselőségű küldetésének volt sikeres következménye.

Ugyanezen országgyűlés elhatározta egy büntető törvénykönyv szíkosztését is, ennek elkészítésére egy bizottság lett kiküldve, melyben Deák Ferencnek volt a főszerepe. — Az így elkészült javaslatról Európa kiváló jogtudósai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak, mi szintén szellemi erejének fenségét bizonyította.

Az 1843 évi országgyűlésen indult meg a mozgalom a nagy reformszmék megvalósítása ügyében: a köztelherviselés elvének kimondása s a nemesség előjogainak korlátozása iránt, s minthogy ezen nagy kérdések megoldásában éppen Zalamegyében talált legnagyobb ellenzést, ezért a követséget, dacára hogy egyhangulag megválasztott, ezen országgyűlésre nem fogadta el, hol az ő távolléte nagyon érezhető volt.

Ekkor következett be az országos védegyelet felállításra, ezen eszmét is magávé tette. Szent-Gothardon tartott nagyszabású beszédében lelkes szavak kíséretében hívta fel a nemzetet a honi ipar támogatására.

Az 1847—48. évi országgyűlésre szintén nem fogadta el a neki felajánlott követséget, — azonban az első magyar felelős minisztérium megalkotása alkalmával az igazságügyminiszteri tárcát elvállalta, hol nagy erélyvel kezdett hozzá a törvénykezési munkálatok ügyének rendezéséhez, de a tevékenység teréről csakhamar leszorították a bekövetkezett események, miknek megakadályozására az ő higgadt s megfontolt gondolkodása sem volt elégséges.

A minisztérium ekkor beadta lemondását, a király pedig kiadta az országgyűlés feloszlására vonatkozó rendeletét, mit az országgyűlés törvényellenk nyilvánított, mivel nem volt törvényes miniszterrel ellenjegyezve s együtt maradt, ekkor „Honvédelmi bizomány” név alatt kormányt alakult, melynek vezetője Kossuth Lajos lett.

Deák Ferenc, ki mindig a higgadt megfontolás embere volt, látván, hogy a magyarok ügye békés uton megoldást nem nyerhet, visszavonult birtokára s az elnyomatás első éveit itt töltötte el.

1854. évben Budapestre tette át lakását, hol egyelőre társadalmi kérdésekkel foglalkozott, az akkori politikai helyzet teljes tértelenségre kárhóztatta államférfiúi képességét.

Az 1859. évi hadviselés meggyőzte az uralkodót arról, hogy Ausztria-Magyarország nagyhatalmi állásának fenmaradása szükségképp megköveteli a magyar nemzettel való kibékülést.

A kibékülésre nézve a lépések megtételek, hol ismét Deák Ferencnek jutott a főszerep s 1861. május 13-án tartott felirati beszéde s javaslata ragyogó szellemi fenségének egyik leg-hatalmasabb alkotása volt.

Ennek sikertelensége folytán az augusztus 8-án intézett újabb feliraton már a nemzet jogait oly hazafias elszántsággal védte, hogy politikai ellenfelei is a legnagyobb elismeréssel méltatták kiváló érdemeit, a nemzet pedig osztatlan tisztelettel ünnepelte benne nagy fiat.

Fájdalom, e második feliratnak sem volt kedvező eredménye, mivel az országgyűlés fel lett oszlatva s az alkotmányos jogok fel lettek függesztve.

Deák Ferenc éles látnoki tehetsége bele látott a jövőbe. Tudta ő azt, hogy a magyar nemzetet másként mint alkotmányos uton kormányozni nem lehet.

A politika terén pedig nagy változás állott be akkor, midőn egy önálló művésben kimutatta Schmerling közjogi tévedéseit s a híres husvéti cikkében kimutatta azt, hogy mindig az uralkodó állította vissza az alkotmányt, valahányszor tanácsosai elnyomni akarták, minek országzszerre megvolt az a jótékony hatása, hogy a magyar

nemzetben teljes mértékben felkeltette a bizalmat az uralkodó igazságossága iránt.

Enne' következtében a Schmerling kormány csakhamar megbukott s megkezdődtek a kiegyezési tárgyalások, melynek kiinduló pontja a pragmatica sanctió volt; ebből vezette le a külügy és hadügy közösséget, egyebekben Magyarország teljes függetlenségét fenntartotta.

A szerencsétlen kimenetelű königgrätzi csatának be kellett előbb következnie, hogy a kiegyezés létre jöjjön. E helyzetet a politikai világ számottevő férfiai közül sokan nagyobb engedelmények elnyerésére akarták kihasználni, de Deák Ferenc megtartotta komoly, megfontolt higgadságát s ő kizárólag a törvényesség elvéhez ragaszkodva törekedett a kiegyezés sikeré elérni.

E higgadt magatartása felkelté az uralkodó bizalmát is maga iránt, Bécsbe hivattán, az ő tanácsára elhatározottat a miniszterium megalkotása, mely miniszteriumban azonban tárcát nem vállalt.

Az országgyűlés összehivatván, Deák Ferencnek igen erős küzdelmébe került, míg a kiegyezési törvényt keresztül tudta vinni, minek következménye lón az, hogy addigi népszerűsége tetemesen alászállott, mivel a nemzet egy igen jelentékeny része alkotmányos jogainak megsorbitását s határozott jogfeladást látott benne.

E nehéz viszonyok között a nagy államférfiúnak egyedül az adott megnyugvást, hogy a kiegyezés létrehozásával a király s nemzet közti jó viszony helyre állott és a Haza jövője s békéje biztosítottott.

A kiegyezési munkálat befejezte után még egy ideig mint pártvezér ifjú lelkesedéssel csüngött s munkálkodott a szabadelvű eszmék keresztül vitele mellett s magasröptű szelleme folytán a haladás zászlaját lobogtatta a nemze előtt. Később azonban elbetegecsedvén a boldogok házába költözött anélkül, hogy nagy művének következményeiről hosszú időn keresztül tapaszalatot szerzhethet volna.

A nemzet igyekezett halálját leróni iránta az által, hogy sirja fölé díszes mauzoleumot, a székesfőváros egyik legszebb terén pedig nagyszabású szobrot emelt emlékének.

Az imént rövid vázlatban felsorolt események csak halvány vonásokban tüntetik fel Deák Ferenc érdemeit s működésének nagy arányu sikerét. Ami őt tulajdonképen történelmi nagyságra emeli, az abban áll, hogy békés uton megoldásra juttatta, Magyarország s Ausztria között évszázadokon keresztül fennálló vitás közjogi kérdéseket, — a nemzetet kibékített uralkodójával, — az alkotmányt helyreállította s lehetővé tette azt, hogy a nemzet anyagi s szellemi fejlődése által a haladás terén lépést tarthasson más európai népekkel.

Nem lennék azonban igazságos, ha jelen alkalommal érintetlenül hagyám Deák Ferenc kimagasló egyéni tulajdonságait. Ő első sorban valósággal megtestesült eszményi alakja volt a magyar embernek, úgy hogy történelmünknek alig van tanuságosabb alakja, mint ő, hogy miként kell a Hazát szeretni s szolgálni.

Hazaszereteten kívül nagy volt az ő államférfiúi képessége, bölcsesége, akaratának megdönthetetlen ereje, ragyogó tiszta jelleme, kiváló szónoki képessége, főleg pedig kitartó mértékletessége, úgy hogy az indulat s szenvedély által soha sem hagyta magát elragadtatni.

Tetteit pedig megaranyozta azon tündöklő tulajdonsága, hogy soha semmit sem tett önző érdekből, sőt visszautasított minden kitüntetését. Ő mint egyszerű polgár akarta szolgálni a Hazát, csupán a Haza boldogságában kereste fáradozásai jutalmát.

E lángelmőjú férfiúról szólva minden nagyítás nélkül elmondhatom, hogy benne egyesültek az ős római birodalom legjelesebb férfainak mindazon kiváló tulajdonságai, mik őket halhatatlanokká tették, mert ő Socrates volt a bölcsességben, Solon a törvényhozásban, Cicero a szónoklatban s Cincronatus az egyszerűség, ősi erény s erkölcsösségben.

Mivel fejezhetném be igénytelen szavaimat méltóbban, mint azon forró óhajással, hogy minden igaz magyar ember jelszava legyen az, mi, Deák Ferenc igazságos ajkáról egykor elhangzott, hogy: „Kockázthatunk mindent a Hazáért, de a Hazát magát kockázthatni nem szabad.”

Eljen szeretett Hazánk s viruljon nemzetünk sok ezer éven át!!!

A percelig tartó zajos óváció csilláptáival *Fiáth* Pál báró főispán indítványára a beszéd egész terjedelmében jegyzőkönyvileg megőriztették. A főispán zárószavai után a király és haza éltetése mellett oszlott szé az ünneplő közönség.

UJDONSÁGOK.

— **Pápai kitüntetések.** Hycimű mult-kori hírnök kiegészítésül megjegyeztük, hogy a pápai kitüntetések eddigi viselői szintén megkapták Ő Szentségétől, X. Pius pápától régi kitüntető címeiket. *Károlyi Károly* apátkanonok, valamint dr. *Klaucz György* püspöki irodaigazgató az új pápa titkos kamarásai lettek, *Lattyák János* nyug. plebánus pedig újra megkapta a pápai káplán címét.

— **Személyi hír.** *Fiáth* Pál báró főispán tegnap tíz napra Bácsba utazott, s ott egy nagyszabású vadászaton vesz részt.

— **Deák ünnepélyek.** *Eltyek község* a haza bölcséhez illő módon ünnepelte meg Deák Ferenc születésének 100-ik évfordulóját. Okt. 16-án fellobogózták a magánépületeket és este kilvájtást rendeztek. Fél 6 órakor fátylasmenetet tartottak zenekísérettel s hogy a haza bölcsének maradandóbb emléket biztosítsanak, az eddigi „Sóskuti”-utcat Deák Ferencről nevezték el. Másnap a testületek, egyesületek és az iskolás gyerekek a templomba vonultak, a hol 8 órakor *Magdics István* c. kanonok esperes ünnepélyes szent misét mondott. Az isteni tiszteletet ünnepély követte az iskolában, a községházban és este az Olvasó-körben.

Az *iparos tanonciskola* f. hó 17-én d. u. 5 órakor az Ipartestület nagytermében szépen sikerült Deák-ünnepélyt tartott a következő programmal:

1. Emlékbeszéd: tartotta *Pausch Rafael* igazgató 2. Mikor imádkoztok, szavalta: *Kása József* a) I. oszt. tanuló. 3. Deák Ferenc, szavalja: *Márkus János*, III. oszt. tanuló. 4. A haza bölcsé, szavalja: *Zrinyi Mihály*, III. oszt. tanuló. 5. Hymnus; énekelt az ifjúság. Az ünnepélyen jelen voltak a tanárikar és hitoktatókon kívül még ft. *Alaghy Dezső* elnök és több ipartestületi tag, kik feszült figyelemmel hallgatták végig *Pausch* igazgatónak gyönyörű és nagy gondalal összeállított emlékbeszédjét s a három tanuló meglepő sikerrel előadott szavaltát.

A *lovasberényi r. kath. iskola* kegyeletes emlékünnepe rendezett Deák Ferenc születésének századik évfordulóján. Az ünnepet *Krécsy Károly* pl. sz. ünök beszéde nyitotta meg, mely után *Papp János* főtanító olvasta fel „Deák Ferenc emlékezete” című értekezését. Előzőleg a Hymnus énekelték a növendékek, majd *Tóth Ferenc* tanuló szavalta el „A haza bölcsé” című költeményt, utána *Starkbauer Teréz* és *Sörös Róza* tanulók szavalták következtet. Miután még a Szózatot elénekelték, *Krécsy* elnök záró szavai az ünnepély véget ért. Az egész iskolaszék jelen volt és a szülők közül is többen megjelentek.

Martonyásár iskolás gyermekei is kivették részüket az emlékezés ünnepéből. E hó 17-ikén szent mise előzte meg az ünnepélyt. Utána az iskolába vonult a gyermekhad s *Holeksy* plebános tartalmas beszédben ismertette a nap jelentőségét. Délután az árvaházban tartották Deák-ünnepélyt, melynek folyamán *Pusztai Jenő* családító tartott felolvasást. Nem egy árva szemé csillant fel, mikor hallották, hogy az árva Deák Ferencből az ország első embere lett.

— **Miniszeri köszönt.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Szögyény-Marich László* berlini osztrák-magyar nagykövetnek köszönetét nyilvánította azért, hogy a szolgálóházi *Marich*, románfalvi, fejérvári és a magyarszögyényi *Szögyény* családra vonatkozó okleveleket és irományokat a Magyar Nemzeti Múzeumban örök léteként elhelyezte.

— **A Fejermegyei Napló olvasóihoz.** A magam nevében nem szoktam kérelmek járulni az olvasók elé. Ha kértém, közögy érdekében kértém. Ha-on esztendő óta ma először fordulok kéreessel olvasóinkhoz.

A nagy szándékban tett utazásomat leírtam a Fejermegyei Napló hasábjain. Hogy maradandóbb legyen többeknek óhajára, könyvalakban is kiadtam: Hat-hét ivre terveztem s most, mire a sajtó alól kikerült, kerek 10 ívet tölt be. Ennek alapján az ára sem maradhatott egy korona, mint először ígértém, hanem 1 kor. 30 fillér. Így is elég olcsó.

Ajánlom azoknak, a kiknek örömet és talán kellemes szórakozást szerettem vele, a kik élvezetet találtak a „*Hét országdon keresztül*” szerzett tapasztalatok és élmények leírásában. Talán önmaguk, talán ismerőseik, esetleg közkönyvtárak számára alkalmasnak találhatják.

Kapható a Fejermegyei Napló szerkesztőségében és *Klökner József* könyvkereskedő úr üzletében.

— **Eljegyzés.** *Tillmann* László, a nemrég megválasztott diódi körjegyző a mult szombaton eljegyezte *Herzner* Janka kasszonyt, *Herzner* János postamester bájós és kedves leányát.

— **Sakkélet.** Sakkkozó társaságunk folyó hó 18-án vasárnap délelőtt 9 órakor fogadta nagy-térenyi vendégeit: *Marócy* Gézát a világhíru magyar sakkmezt, *Havas* Arthur országos híru sakkkozót kedves nevével, továbbá *Főző* és *Löwy* jeles sakkzókat. *Marócy* a délelőtti folyamán az „*Utthon*” kávéházban, mint körhelyiségében illetve ennek külön szobájában megmérkőzött először *Exner* Győzővel, a helybeli kör országos híru elnökövel, majd *Mayer* Károly kanonokkal és *Mányay* Mihály árvaszéki ünnökkel, ezen ismert erős játékosainkkal. Tizenegyötől fél egyig 9 jelentkezővel egyidejű játszmat játszott, melyben *Exner*rel folytatott játszmatja döntetlen lett, a többi játékosokat levette a következő sorrendben: *Vadász* József, *Ungvári* Béla, dr. *Frisch* Adolf, *Orbán* Imre, gróf *Festetic* Bennó, *Belák* Ferenc, *Janikievitz* Vazul és *Tomm* Béla. Egy órakor *Bandl* éttermében bankett volt, melyen: *Havas* Arthurné, *Exner* Győzőné, *Orbán* Imréné, *Marócy* Géza, *Havas* Arthur vendégek és a következő körtagok vettek részt: *Auerbach* Gábor, *Belák* Ferenc, *Berényi* István, *Exner* Győző, *Fekete* Géza, gróf *Festetic* Bennó, dr. *Frisch* Adolf, dr. *Huszár* Adolf, *Janikievitz* Vazul, *Kunoss* Gyula, *Lehota* József, *Meisl* Ödön, *Németh* István, *Orbán* Imre, *Schmidt* Rajmund, *Szigethy* Ödön, *Tomm* Béla, *Ungvári* Béla és *Vadász* József. Az első felkőszöntőt gróf *Festetic* Bennó mondta, kit sikerült toasztokban: *Exner* Győző, *Marócy* Géza, *Havas* Arthur, és *Németh* István követték. Délután ismét érdekes és tanulságos játszmat folytak le városunk jobb tétőkösei és a vendégek között. Különösen fényesen eredményes volt sakkzóinkra a *Marócy*val vívott egyidejű játszmat, melyben *Schmidt* Rajmund és *Orbán* Imre nyertek, *Frisch* Adolf pedig nyeretlent ért el. Este *Tremkónál* volt társasvacsora hol és az „*Utthon*” kávéházban — sakkzóinkra és mulatókra oszolva — reggelig együtt volt a kedélyes társaság. Egy fontos határozat is fűződik e naphoz. Elhatározták ugyanis, hogy a budapesti és győri sakkör felzáróltassék, vegyen részt kiküldöttekkel a november hó 15-én délután 5 órakor Budapesten a sakkör helyiségében (Iparcsarnok) tartandó közös értekezleten, hol kimondják a magyar sakkszövetség megalakulását, amelynek célja az, hogy országos versenyek rendeztessenek sokszor a világmesterek bevonásával is. Örömmel konstatáljuk ebből, hogy a helyi sakkör kebelében jó eszmék szülnének és innen indulnak ki még országos mozgalmak is. Jó lenne, ha nemcsak saktéren, de más téren is lennének *Esurcink!*

— **Szent Antal kenyere.** Vereben a Szent Antal perselyéről *Végh* Mária mint teljhatalmu megbizott és pénztárkezelő f. hó 18-án a választmány előtt ékesszólo beszéddel, — méltván a Szent Antal kenyereinek a társadalomra jótékonyan ható emberbaráti következményeit, — leszámolván, kitünt, hogy a község szegényei nemcsak elláttnak a szükségeseikkel, hanem azonfelül tartalékban a takarékbán 250 korona van elhelyezve, hogy a pillanatnyi szükségén azonnal lehessen segíteni.

— **A szeretet munkája.** Sokáig emlékeztetés, szép ünnepe volt vasárnap a helybeli *Kossuth-asztaltársaság*nak. D. u. 5 órakor *Laczkovits* Béla vendéglőjének tágas termeiben a szeretet talált kényelmes otthonra, hogy keblére öleljen 33 árvt s leírójja a fájdalom, a nékülözés könnyeit. *Say* Viktor ügyvéd cinöklete mellett folyt le a kedves ünnep nagyszámu közönség jelenlétében. Miután az árvtak délután talpig ellátattak új téli ruhával, megható, kedves szavakban mondott köszönetet az egyik gyermek, biztosítván a köteles hátát, a viszontszereletet, a mely napi imákban fog kifejezésre jutni. Miután a gyermekek a ruhakiosztást követő uzsonnát befejezték, a felnöttek este fél 8 órakor társasvacsorához ültek s hajnalig kitünő hangulatban maradtak együtt. Az Úr jutalmazza meg jószágos cselekedetüket.

— **A tűzoltók zárógyakorlata** vasárnap délután nagy érdeklődés mellett folyt le. Az alkali gyakorlatok folyamán pont 4 órakor a színház egését jelezték s a tűzoltóság nyomban kivonult a helyszínére teljes felszereléssel. A jelképes támadás pompásan sikerült s a mentő-munkálatok is kitünően beváltak. Ebből az alkalomból este 8 órakor bankett volt a tűzoltó őranya termében, melynek folyamán *Rei* István parancsnok, *Bilkei* Ferenc lapunk szerkesztője, dr. *Sádra* Gyula, dr. *Csöppensky* Mihály, *Kovács* A. Sándor, *Vida* Pál és még számosan fűszereztek a kedélyes estét felkőszöntökkel.

— **Öngyilkosság vagy véletlenség?** *Brázik* János 18 éves szobafestő-tanonc szombaton este anyjának *Sarló*-utca 23. sz. a lakásán egy rozoga revolverrel játszott, mely szinte érthetetlen módon elsült s *Brázik* gyomrát találva kioltotta életét. A helyszínére sietett dr. *Bierbauer* Viktor főorvos segélynyújtása már hatástalan volt. Az öngyilkosság fenforgása majdnem kizártnak mondható.

— **Szövetkezeti élet.** Pátka község értelmisége is megette már az első lépést a szövetkezeti intézmény létesítése, a szövetkezet megalakítása iránt. Vasárnap a község vezető férfiai gyűlésre jöttek össze s miután *Papp* János lovasberényi főtanító, a lovasberényi szövetkezet titkára rámutatott a szövetkezés kiszámíthatlan előnyeire, gyujtó beszédének hatása alatt elhalaszták, hogy szövetkezetet létesítsenek s az előmunkálatok teljesítésével egy 5 tagu bizottságot bíztak meg, melynek tagjai: *Árpád* Jenő főtanító, *Lantay* Pál, *Bárany* József, *Cserics* János és *Osváth* Sándor. A részvénygyűjtés már kezdetét vette s ha 1000 korona jön össze, akkor egyelőre mint a lovasberényi szövetkezet főtüzlete szerepel a pátkaiban, 3000 koronával azonban önálló szövetkezet alakítanak. Egy részvény ára 5 korona. Általában véve nagy érdeklődés mutatkozik a szövetkezet iránt s ez nagyon fáj *Weisz* Miksa kereskedőnek, a ki *Papp* János főtanító ismertető előadása folyamán folytonos közbeszólásaival igyekezett gátat vetni az üdvös munkásságnak, hogy továbbra is ő szedhesse az epert a szegény nép garasából. A szónok ügyesen verte vissza esetlel-csere a támadást s *Weisz* Miksa hosszu orral távozott az értekezletről. Hja! napkeleti urak, itt van már az ideje, hogy a szegény nép megszabaduljon a nehéz békötöl.

— **Együtt a halálba.** Egy borzalmas család dráma keltett általános részvétet Alsószentiván községben, *Nagy* Sándor földbirtokos pusztáján *Pálkai* István urodalmi kertész f. hó 15-én először a feleségét s aztán önmagát agyonlötötte. Az eset részletei a következők: *Pátka* István kertész gyógyíthatlan betegség sorrasztotta. A törekvő fiatallembert az mód lelett bántotta s végleg elkeserítette, mignem rettenetes gondolat érelődött meg benne: meghalni együtt a feleségével. A jelzett időben *Pátka* a méhes körül foglalatokodott, midőn felesége és kis leánykája is közelében voltak. A kis leányt valami ürügy alatt elküldte a méhesből s a tervet végrehajtotta. Feleségét hátulról fejelötte s mikor már élettelel-nül terült el a földön, melléje feküdt, a fegyver csövével a saját szájahoz szorította s a következő percben egy élce java korában levő ifjú pár holtteste mellett szüleit, gondozóit siratta az árva kis leány.

— **Tánclelka megnyitás.** Bauer Antal Zsigmond okl. táncztánár, a ki városunk intelligens közönségének gyermekeit az elmúlt téli szezonban oly szép sikerrel oktatta, az idén november 3-án nyitja meg tánciskoláját. Rendkívül előnyére szolgál, hogy iskolája számára a szezonra Marosi Lajos kiérdemült táncztánár helyiségeit (Szt. István-utca 11. sz.) szerezte meg, melyek úgy a táncztánítás sikerére, valamint a közönség kényelmét illetőleg a legkényesebb igényeknek is megfelelnek. Beiratkozni lehet naponként Bauer A. Zsigmondnál (Iskola-utca 8., Paulovits-ház.) Itt megjegyezzük még, hogy a gyermekek számára a délutáni órákban nyit kurzust, a felnőttek részére pedig este 8 órakor kezdődik a tanítás. Diákok részére 5-től 7-ig tart az előadás.

— **Baleset.** Fröh Imre törvényszéki aljegyző vasárnap többet magával vadászott volt, melynek folyamán könnyen végzetesé válható baleset érte. Fegyverének lövedéke ugyanis a zárcsapónál visszavágódott s a puskapor arcát és jobb szemét teljesen elborította. Az ugyanott időző dr. Mészöly József járási orvos kötötte be a rokonszenves uri ember szemét, a ki — szenvedélyes vadász lévén — bal kezéről üldözötte fegyverével a vadat.

— **A boszu műve.** Rég táplált boszu nyert véres kielégítést vasárnap este. Vincicai János Rác-u. 38. sz. a. lakos vasárnap este 8 és 9 óra között találkozott a selyem-utcai Kaiser-féle korcsma előtt régi haragosával, Arany István Rác-utca 18 sz. alatti lakossal. Vinciczayban lángra lobbant korábbi haragja s minden előzetes szóvita nélkül kétszer megszurta ellenfelét. Simon Sándor alkaptány dr. Bierbauer Viktor főorvossal megjelent a tetű színhelyén s Aranyt életveszélyes sebével szellei lakására szállították, a hol Tömörly József vizsgálóbíró még az éj folyamán kihallgatta.

— **A Pollák papirosai.** A zsidó élelmesség kifog még a hazafias mozgalmakon is. Most, hogy mind általánosabb érvényt vesz az irányzat, hogy a hazai ipart pártoljuk s főleg a felkes ifjúság szorítja ki az osztrák gyártmányt, Pollák bécsi zsidó cég látva, hogy papirosai mind csak a raktárba gyűlnek, de piacra nem kerülnek, mérésre, de hasonszerűeknél nem szokatlanra határozta el magát. Védjegyként rányomtatta papirosaira: „Magyar Korona papir“, igaz, hogy bécsi rongyból s osztrák gyárban készül, mégis ily cégér alatt meglepően kezdett fogyni a papirkészlet. A zsidó cég eme szemérmelmen rászédése ellen most a kereskedelmi miniszter emelte föl szavát s az iparhatóságokat utasította, hogy minden ily eseteknél a megtorló iparkihágási eljárást indítsák meg. El is várjuk, hogy az ily kihívó visszaélések könyörtelenül torlottsanak meg.

— **Műszaki iroda.** Berényi Győző és Farhas Zoltán okleveles mérnökök műszaki irodája Székesfehérvárott Kossuth-utca 20. sz. aiat. Elvállatja mindenféle mérnöki munkát teljesítéssel, u. m. felmérést, parcellázást, tagosítást, tervezéseket, építkezést stb. — Műszaki ügyekben szakértőül ajánljuk.

— **Alkalmazkodó sajtóhíba.** A „M. Sz.“ írja a következőket: Az újságolvasó közönségnek van elég alkalmja sajtóhíbat olvashatni, mert bizony az újságcsinálás lázas munkájában a szedő vagy a korrektor jóvoltából mindig belecusszik a lapba egy-egy sajtóhíba. Néha jelentéktelen, alig észrevehető, máskor feltűnő, sokszor bosszantó, de igen gyakran mosolyt keltő. Az ilyenért meg sem haragszik az olvasó. Sőt örül neki s mások mulattatására is felhasználja. De maguk az újságcsinálók is „élvezik“ néha a sajtóhíbat. Olyankor t. i., ha az a kis ólombetű nem okoz valami galibát, mint például az a kis betű, mely a Magyar Tanügy cz. jeles tanügyi lapban vonta magára a figyelmünket. A zsidó tanítóknak egynemely követeléseiről van szó, amelyekre névbe megteszi a maga véleményét, az illető lap ilyenformán: „Küveteléseikben sok a tulzás...“ Valamelyik érzékenyebb izraelita polgártárs talán céltalosságot lát abban az „ü“ betűben, pedig hát nyilvánvaló, hogy kis sajtóhíba az egész, egy ostoba betűnek véletlen alkalmazkodása — a tárgyhoz.

— **Ellélt szocialista.** A helybeli szocialisták ez év tavaszán gyűlést hívtak össze, amelyen a hatóság képviselőjében Kuti Fülöp alkaptány jelent meg. A gyűlés nem volt sima lefolyású, amennyiben az alkaptány a szónokot, Csizmadia

Sándort több ízben félbeszakította. Mikor pedig az tiltakozott ez ellen, a gyűlést hirtelen feloszlatta. Erről a gyűlésről Jakosits Károly kömvesegéd irt gyűlési tudósítást a „Népszava“ március 10-én megjelent számában, még pedig igen erős tóllal. A tudósítás miatt a kir. ügyészség sajtóörbe fogta Jakositsot, akit nyilvános rágalmazás vétségéért ma vont felelősségre a budapesti kir. törvényszék esküdtbírósa, Zsitvay Leó elnökelete alatt. A tárgyaláson, melyen a vádat dr. Magyar István kir. ügyész képviselte, a védelmegyar pedig dr. Bródy Ernő ügyvéd látta el, Jakosics elismerte a cikk szerzőségét. Jelen volt azon a népgyűlésen, amelyet Kuti feloszlatozott — az nézete szerint — minden jogos indok nélkül. Az esküdtek, mellette a rágalmazás vádját, Jakosicsot csupán a becsületesértében nyilvánították vétkecsnek. E verdikt alapján a bíróság hat heli fogházra az 400 korona pénzbírságra ítélte a vádlottat, aki semmisségi panaszt jelentett be.

— **Furcsa tréfa.** Uszkai József rác-utcai 12 éves fiu egy nagyon meggorodatlan tréfának esett áldozatul f. hó 17-én. A már 14 éves Ács József cigarettával kínálta meg s a mikor rágyujtott, a cigarettá felrobbant s a fiú mindkét szemén és arcán súlyos égési sebeket szenvedett. Dr. Bierbauer Viktor főorvos vette gyógykezelés alá a gyermeket, kinek felgyógyulása mintegy 14 napot vesz igénybe. Ács ellen a büntető eljárás folyamatban van.

— **A murci hőse.** A murci már dolgozik s gyakran jut szerepe a bicsaknak. Sperai János, Marián keresztedő mindenese vasárnap este már erősen érezte a murci erejét s valószínűleg meboldondult tőle. Nyitott bicsakkal rohant a Kossuth-utca végig s a járó-kelőket leszurással fenyegette. Kovács Józsefet, a ki többet magával haladt az utcán, megszurta s mikor Dudás János bérkocsis a kést el akarta tőle venni, két hatalmas surrást kapott a mindenesztől. A rendőrségnél jelentés tételvép az esetről, Márton József rendőr sietett lefegyverezni a retteget férfit, a ki azonban még ekkor sem tágitott. Egy darabig a késsel hadonázott, majd futásban keresett menedéket. Futás közben érte utól a nemezis. A Virág-utca nyaktörő kövezetén hasra vágódott s a rendőr ekkor elfogta. Még ekkor sem adta meg magát, bicsakkal támadt a rendőrré, a kinek végre mégis sikerült lefegyverezni a megböszült mindeneszt. A vizsgálatot Simon Sándor alkaptány már befejezte.

— **Gyerék kezébe nem való fegyver.** Bendig János 14 éves iskolás fiu tegnap egy pisztolyal játszott, miközben elsült s a fiu tenyerét megsebezte.

— **A legolcsóbb szivar.** Szombaton este Horváth Mihály tobak-utcai vendéglőjében este 10—11 óra tájban Arany (Vadász) Ferenc rác-utcai legény borozgatott néhány társával. A béke azonban elvonult közülük és amíg a tulajdonos a veszekedőket iparkodott megbékéltetni, Arany átsurrant a szomszéd szobába s hamarosan felszerelte magát szivarral. A zavarosban való halászat azonban balul ütött ki, mert a tulajdonos figyelme Aranyra is kiterjedt, elvette a szivart és feljelentette a rendőrségen.

— **Kell-e disznó a vásárra.** Tegnap tartották meg a kapuvári országos vásárt s mert soká kétséges volt a sertésvásár megtarthatása, kérdészködésben uem volt hiány. Többek között a következő levelezőlapot kapta az előjáróság:

Érdemes közéleti előjáróság!
Kérem az ideoagasított bélegen tultul agnyi, mikor lösz az hétfői disznó-vásár? Jöjek-e, mert köll-e a disznó az vásárra?
Szóglájuk szivezséggel
Vermes Jányos.

Igaz, hogy a bélyeg egy volt a levelezőlapra ragasztva, hogy egy század dssidás se huzta volna le onmt, mégis az érdemes előjáróság egyik jókedvű tagja — a nagy munkaefoglaltságra való tekintettel — caesari rövidséggel fogalmazott választ adott:

Jöjjön, mert kell disznó a vásárra!
Mint értesültünk, Kapuvárott a nagyvásáron tényleg disznó is volt, Vermes Jányos tehát elment.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Réti Horgos Juliska Halász-utcai hajadon összeveszett az öreg-anynijával, néhány nappal ezelőtt eltávozott hazuról s ma délelött Kocsis Gizella Halter 11. számú lakásán lugkőldotat ivott Dr. Szigeti József nyujtotta az első segélyt, a mi után a mentők beszállították a kórházba. Tetének okául szerelmi csalódást emleget. Életben maradásához kevés a remény.

— **Lopások.** Vukovits Mátvás vasuti alkalmazottnak 16 korena értékű téli kabátját tegnap ellopták. A tettes ismeretlen. — Ivánka László pátkai birtokos cselédje, Tóth József négy ládat vitt tegnap Pátkára. Szállítás közben az Apáca-utcsában észrevette, hogy az egyik láda elveszett a kocsirol. A vendőség megindította a nyomozást. — Lichteckert Antalné szedreskert mögötti szőlőjéből 80 pár szőlőt elloptak, a Sárkány-dűlőben levő szőlőhajlékának ablakait bevertek s onnan is elvittek egy csomó felkötözött szőlőt.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

A Friss újságnak nevezett apapirossal nem szoktunk disputálni, hanem ahhoz szólnak, a ki betűivel a Fejérmegyei Napót akarja megkorrigálni. Azt irtuk szombaton, hogy Huszár (Hahn) Ernő Ó Szentésgénci, X. Pius pápánál volt fogadtatáson s viselkedése az ott levőkre mély és kellemes hatást gyakorolt. Kapsolatban azt is irtuk, hogy Huszár, már régebben katolikkussá lett. Huszár urat nem ismerjük, a rája vonatkozó hírt mástól kaptuk. Ha tévedés van a dologban, nem veünk történet, hanem azzal, a ki nekünk a hírt jóhiszeműleg szolgáltatta. Tény az, hogy Huszár ur régebben kinyilvánította, hogy katolikkussá óhajtott lenni. (Pozitív hittel bíró, tisztességes zsidók nem ritkán jutnak erre az utra.) A ki róla nekünk hírt adott, nem kérte a keresztlevélét, hanem a régebbi nyilatkozatára s a Szent Atya előtt való tiszteletreméltó s mindenkit meglepő viselkedésre alapította állítását. Hogy valaki ilyen viselkedés után közelebb áll a katolikkuszhoz, mint a Talmud követőéhez, azt hisszük egészen természetes. Ez egyébiránt az isteni kegyelem dolga. Azonban: akár uton van Huszár Ernő a katolikkusz felé, akár zsidó még, egy bizonyos, t. i. hogy tisztességes gondos emberben, még ha zsidó is az illető, Krisztus földi helytartójának jelenléte a télek mélyéig járó hatást gyakorol s kiváltja belőle a legemesebb és legértékesebb érzelmeket. Ezt jó volna különösen azoknak a zsidóknak megjegyezni, a kik ha a katolikkuszról s annak fejtéről beszélnek, a legmocokosabb és leggaliciaibb kifejezésekről tollazkodnak. Azt hiszik, hogy maszatos bókherokról esik szó. Jó volna nekik példát venni Huszár Ernőről, hogy illedelmes, nemes gondolkodású férfiak cselekedetei megfelelnek az ő egyéniségüknek és dicsérik őket.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy lakásom és

férfi szabó-műhelyem

Kossuth-utca 3. sz. (I. emelet) alá helyezem. — A legszebb és legdivatosabb ruhákat a legjobb bel- és külföldi szövetekből jutányos áron készítek. — A n. é. közönség szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Hornik Ádám, férfiszabó

Kossuth-utca 3. I. emelet.
(Kölcshön-egylet épületében.)

Öreghegyi új bor

zárt palackokban, literje 30 kr.-ért kapható

Galambos Istvánnál

Kórház-utca 6. sz.